

І.М. Ненно

д.е.н., доц.

ІННОВАЦІЯ ЯК ОСНОВА БІЗНЕС-МОДЕЛІ

Багатовимірна інновація є сукупністю інновації ринку, продуктової інновації та виниклої в результаті розповсюдження впливу цих нововведень інновації бізнес-моделі. Генерація багатовимірної інновації відбувається через технологічне брокерство і технологічний аудит. Як основа бізнес-моделі багатовимірна інновація дозволяє підвищувати додану вартість, що є джерелом заробітної плати, прибутку й інвестиційного потенціалу підприємства [2, с. 160]. Запропонований підхід може бути обґрунтуванням для формування та зміни конфігурації бізнес-моделей морських торговельних портів на макрорівні. Вимір доданої вартості здійснюється через спільну цінність, у тому числі через експортно-імпорتنний транзитний потенціал. Бізнес-модель морського порту представлено є механізмом генерації спільної цінності для всіх стейкхолдерів, яку може бути розглянуто через оптимізацію логічно завершеної сукупності економічних відносин в рамках моделювання розробки та реалізації бізнес-моделі. Методологічний підхід до втілення інновації як основи бізнес-моделі полягає в ієрархізації теоретико-методологічних концептів, методичних, інструментальних й організаційних підходів до формування державної морської політики.

Відтворення бізнес-моделі морського порту на макроекономічному рівні в державній морській політиці має наступну послідовність: прагнення до участі в глобальних ланцюгах доданої вартості, яке забезпечується виробництвом високотехнологічних продуктів у зонах процесінгу портів та наданням високотехнологічних послуг із високою доданою вартістю; впровадження комплексу заходів протекціонізму та вільної торгівлі в залежності від наявності національних конкурентних переваг суб'єктів морської портової галузі для впливу на інфраструктуру, суперструктуру та економічну структуру державної морської політики України; створення бізнес-моделей морських портів по базових типах: творець (creator), дистриб'ютор (distributor), власник (landlord), брокер (broker) та залежно від типу порту (земельний феодал, інструментальний порт, сервісний порт). При цьому пріоритети мети побудови бізнес-моделі фігурують відповідно як: збільшення обсягу сплачених податків та рівня зайнятості населення; збільшення вантажообіг; поліпшення якості транспортних послуг, збільшення кількості туристів [1, с. 25]. Основою впливу на побудову бізнес-моделі порту стають комплементарні активи: спеціалізовані (репутація; бренд; сформовані кластери; мережі дистрибуції; досвід і кваліфікація спеціалістів; експертиза; портове суспільство; інформаційні бази) та загальні (інфраструктура; обладнання;

контрольно-пропускні можливості (митна обробка); комп'ютерні системи та системи автоматизації; соціальні мережі, ERP-мережі; угоди з державними інституціями та органами місцевого самоврядування) [3, с. 53]. Моніторинг дієвості бізнес-моделі на макро та мікрорівні має здійснюватися із інформаційно-аналітичним забезпеченням запобігання сукупному ризику банкрутства морських портів із побудовою карти ризиків. Якісний та кількісний моніторинг враховує інтереси стейкхолдерів морської портової галузі та заснований на створенні доданої вартості в послугах порту як основи спільної цінності добробуту усіх стейкхолдерів.

Література:

1. Lavissiere A., Fedi L., Cheaitou A. A Modern Concept of Free Ports in the 21st Century: A Definition Towards a Supply Chain Added Value / A. Lavissiere, L. Fedi, A. A. Cheaitou // *An International Journal Supply Chain Forum*. – 2014. – Vol. 15 (3). – P. 22–28.
2. Nitsenko, V., Nyenno, I., Kryukova, I., Kalyna, T., Plotnikova, M. Business model for a sea commercial port as a way to reach sustainable development goals / V. Nitsenko, I. Nyenno, I. Kryukova, T. Kalyna, M. Plotnikova // *Journal of Security and Sustainability Issues*. – 2017. – Vol. 7. № 1. – P. 155–166.
3. Rothaermel F.T., Hill Charles W.L. Technological Discontinuities and Complementary Assets: A Longitudinal Study of Industry and Firm Performance / F. T. Rothaermel, W. L. Hill Charles // *Organization Science*. – 2005. – Vol. 16. № 1. January–February. – P. 52–70.